

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın M. Mehdi Eker tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

H. Saruhan Oluç

Antalya Milletvekili

Üretimi talebe göre plânlamak, ürün kalitesini iyileştirmek, kendi mülkiyetine almamak kaydıyla pazara geçerli norm ve standartlara uygun ürün sevk etmek ve ürünlerin ulusal ve uluslararası ölçekte pazarlama gücünü artıran tedbirler almak üzere tarım üreticilerinin, ürün veya ürün grubu bazında bir araya gelerek, tüzel kişiliği haiz tarımsal üretici birlikleri kurmalarını sağlamak amacı ile 29.6.2004 tarihinde Üretici Birlikleri Kanunu çıkarılmıştır.

Ancak bugüne kadar üretici birlikleri yaygınlaşamamıştır. **Bunun nedenleri ise eksik ve yanlış hazırlanan Üretici Birlikleri Kanunu ve kanunda belirtilen amaca uygun bir alt yapının oluşturulmamasıdır. Üretici birlikleri için kamu destekli güçlü bir yapılanma modeli geliştirilmemesidir. Bölgesel ve tarımsal ürün planlaması, kalite denetimi, lojistik altyapı geliştirilmesi, pazarlama ve ihracata destek gibi çalışmaların bütünlüklü olarak ele alınmamasıdır.**

Avrupa Birliği ülkelerinde pazara sunulan ürünlerin yüzde 40'ı üretici birlikleri (Belçika'da yüzde 70'i) aracılığı ile sağlanırken, bu oran Türkiye'de yok denecek kadar azdır.

Ülkemizde üretici birliklerinin geliştirilmemiş olmasından dolayı örneğin seracılığın uluslararası düzeyde başarılı modellerini geliştiren Antalya gibi kentlerimizdeki üreticiler, hak ettiklerinin çok altında bir gelirle yüz yüze kalmaktadırlar. **Bu durum hem üreticilerin hem de tarım emekçilerinin yaşam ve çalışma koşullarının insanca olmasının önünde çok ciddi engeller yaratmaktadır.**

Şu çok açık ki, Türkiye'de tarımsal sorunların önündeki engellerin başında altyapı sorunu gelmektedir. Altyapının geliştirilmesi için ise, Türkiye tarım sektörünün idari yapısından, üretim, tüketim, fiyat ve pazar politikalarına, verimlilik ve rekabetten, kırsal, bölgesel ve çevresel kalkınma politikalarına kadar geniş bir alanda düzenlemeler yapılması zorunludur.

Bu bağlamda köye dönüş projeleri desteklenmeli, köylere ve köylerde yaşayanlara sosyal ve ekonomik destekler sağlanmalı, fiziksel altyapı yatırımları geliştirilmeli, toprak ve su kaynaklarının sürdürülebilir yönetimi sağlanmalıdır. Üretimin çeşitliliği artırılmalı, bitkisel, hayvansal ve su ürünlerinin işleme, paketlenme, depolama ve pazarlama yapıları desteklenerek geliştirilmelidir.

İşlemeli tarıma elverişli olmayan alanlarda küçükbaş hayvancılık, arıcılık faaliyetlerinin yapılması teşvik edilmeli, küçük ve orta ölçekli tarımsal sanayinin gelişmesi desteklenmelidir.

Çiftçilerin yaşadığı en önemli sorunlardan birisi de üretim maliyetleridir. Bunların da başında tohum krizi vardır. Tohum politikalarının yeniden gözden geçirilmesi gereklidir.

Ziraat Mühendisleri Odası'nın bir araştırmasına göre "2015 yılında ekmeklik buğday fiyatı bir önceki yıla göre ortalama yüzde 2.4, gübre fiyatı ise ortalama yüzde 5.7 arttı. Yani buğday fiyatındaki artış, girdi fiyatlarındaki artışın çok gerisinde kalmıştır. Yine 2002-2015 dönemi mazot fiyatı yüzde 271, gübre fiyatı da yüzde 428 oranında artmıştır. Bu koşulların tamamı çiftçileri üretimden vazgeçmeye yöneltmektedir.

Öte yandan bu verilerin tamamı tarımda demokratik ve özerk katılımcı örgütlenmelerin, kooperatif ve üretici birliklerinin geliştirilip, yaygınlaştırılması ihtiyacına çok güçlü bir biçimde işaret etmektedir.

Bu nedenle;

- 1- Kanunun yasalastığı tarihten itibaren toplam kaç Üretici Birliği kurulmuştur?
- 2- Üretici Birlikleri hangi illerde ve hangi ürün bazında kurulmuştur?
- 3- Aynı ürün veya ürün grubu için ilçe düzeyinde birden fazla birlik kurulabilmesi için yasal düzenleme yapılmış mıdır?
- 4- Üretici Birlikleri Yasası'nın daha demokratik olması, üretici birliklerinin daha kolay kurulabilmesinin imkânlarının yaratılması, daha etkin, etkili ve sürdürülebilir olması için Üretici Birlikleri Kanunu'nun yeniden düzenlenmesi yönünde bir hazırlığınız oldu mu?
- 5- Üretici Birliklerinden gelen ve yasadaki eksik ve yanlışları gidermek konusundaki önerileri ve kanun değişikliği tekliflerini değerlendiren bir çalışmanız oldu mu?
- 6- Üretici Birlikleri aracılığı ile Türkiye'de pazara sunulan ürünlerin oranı nedir?
- 7- Üretici Birliklerinin verimlilik ve kalitenin artırılması için gereken girdileri ve teknolojileri üyelerine sağlayabilmesi için yapmış olduğunuz destekler var mı? Varsa nelerdir?
- 8- Kırsal alanın ekonomi içindeki etkinliğini arttırmak için etkin olabilecek Üretici Birliklerine yapmış olduğunuz teşvikler var mı? Varsa nelerdir?
- 9- Fiyat dengelerinin takip edilebilirliği açısından tarımsal piyasaların (satış ve talebin) izlenebilirliğinin sağlanması için yapmış olduğunuz çalışmalar nelerdir?
- 10- Türkiye'de tarımsal üretimde maliyetlerin düşürülmesi için yaptığınız çalışmalar var mı? Varsa bunlar nelerdir?
- 11- Çiftçilerin en yüksek üretim maliyetlerinden biri olan tohum sorunuyla ilgili yaptığınız bir çalışma var mı? Varsa bunlar nelerdir?
- 12- Üretim girdilerinin (yem, gübre vb.) fiyatlarının düşürülmesi için yapmış olduğunuz çalışmalar var mıdır? Varsa nelerdir?
- 13- 2002-2015 yılları arasında kaç çiftçi tarımsal üretim yapmayı bırakmıştır? Kaç çiftçi iflas etmiştir?